

**FİRMALARIN YURT DIŞI KAYNAKLI DÖVİZLERİNİN TÜRK LİRASINA
DÖNÜŐMÜNÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ**

(SAYI: 2023/5)

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, firmaların Merkez Bankasınca belirlenecek (**Ek ibare:RG-8/6/2024-32570**) yurt dışı kaynaklı dövizlerinin Merkez Bankasına satılması ile Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüőtürülmesi halinde firmalara sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) numaralı bendinin (b) ve (g) alt bentleri ile 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 144 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan mevduat ve katılım bankalarını,

b) Dönüşüm kuru: Dövizin Merkez Bankasına satıldığı veya döviz tevdiat hesapları ile döviz cinsinden katılım fonu hesaplarında bulunan dövizin Türk lirasına dönüőtürüldüĐü gün Merkez Bankasınca belirlenecek usul ve esaslara göre ilan edilen döviz alış kurunu,

c) Firmalar: Bankalar ve Merkez Bankasınca belirlenen diğer mali kuruluşlar hariç olmak üzere Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan tüzel kişiliği haiz firmaları,

ç) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,

d) (**Değişik:RG-8/6/2024-32570**) Yurt dışı kaynaklı döviz: Yabancılara yurt içinde sunulan hizmetler karşılığında kazanılan döviz tutarları da dahil olmak üzere firmaların yurt dışında yerleşiklerden elde ettikleri ve kapsamı Merkez Bankasınca belirlenecek döviz gelirlerinden yurda getirdikleri döviz

ifade eder.

Yurt dışı kaynaklı dövizlerin Merkez Bankasına satılmasında döviz dönüşüm desteği sağlanması

MADDE 4- (1) Firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin banka aracılığıyla Merkez Bankasına satışı sırasında, Merkez Bankasınca belirlenecek süre boyunca döviz alımı yapmama taahhüdünde bulunması şartıyla, taahhüt sahibi firmalara dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2'si kadar döviz dönüşüm desteği ödenir.

(2) Banka aracılığıyla Merkez Bankasına yapılan satış esnasında bu maddenin birinci fıkrası kapsamında alınan taahhütler için hesaplanan döviz dönüşüm desteği tutarı Merkez Bankasınca firmaya ödenmek üzere ilgili bankaya aktarılır.

(3) Bu madde kapsamında Merkez Bankasına satışı yapılacak dövizlerin yurt dışı kaynaklı olduğunun tespiti bankaca yapılır.

(4) Bu madde kapsamında yapılan döviz dönüşüm desteği ödemelerine ilişkin usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

Yurt dışı kaynaklı dövizlerin Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesinde döviz dönüşüm desteği sağlanması

MADDE 5- (Mülga:RG-8/6/2024-32570)

Döviz alımı yapmama taahhüdünün yerine getirilmemesi

MADDE 6- (Değişik:RG-8/6/2024-32570) (1) Bu Tebliğ kapsamında firmalarca verilen döviz alımı yapılmaması taahhüdünün yerine getirilmemesi, döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlandığının veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun tespiti halinde döviz dönüşümü desteği tutarları ilgili dönem boyunca oluşan pozitif kur farkı eklenerek ve döviz dönüşümü desteğinin ödenme tarihinden taahhüdün yerine getirilmediğinin, usulsüz işlem yapıldığının veya Merkez bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun tespiti tarihine kadar geçen süre için tespit tarihinde geçerli olan Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranı üzerinden hesaplanacak faizi ile birlikte bankalarca tahsil edilerek Merkez Bankasına aktarılır.

(2) Aracılı ihracat sözleşmesi kapsamında Dış Ticaret Sermaye Şirketleri tarafından yurda getirilen dövizlerin Dış Ticaret Sermaye Şirketine ürün tedarik eden firmalar adına satışı yapılır. Bu durumda, bu Tebliğin uygulanması bakımından döviz satışının tedarikçi firmaca yapıldığı kabul edilir.

(3) Grup firmalarının bu Tebliğ kapsamında vereceği taahhütler ana ortaklıklarını da bağlar.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

(5) **(Ek:RG-8/6/2024-32570)** Döviz alımı yapılmaması taahhüdünü yerine getirmeyen firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri ile bu Tebliğ kapsamındaki destek ödemesi talepleri bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen yaptırım tutarının ödendiği tarihe kadar kabul edilmez. Döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlanan veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunan firmalar döviz dönüşüm desteğinden yararlandırılmaz ve bu firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri 3 yıl süre ile kabul edilmez.

(6) **(Ek:RG-8/6/2024-32570)** Döviz dönüşüm desteği ödemesine aracılık eden ancak Merkez Bankasınca belirlenecek kontrol yükümlülüklerini yerine getirmeyen bankalar bu maddenin birinci fıkrasında düzenlenen yaptırım tutarının Merkez Bankasına ödenmesinden sorumludur.

Yürürlük

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.

Tebliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	26/1/2023	32085
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliğlerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	8/6/2024	32570